

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAVARMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

A SZERKESZTŐSÉGI IRODA a Széchenyi-utcában van. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem vétetnek tekintetbe. Kéziratok nem adatnak vissza.	HIRDETÉSI DIJAK: Egy egész oldal hirdetés ára 48 kor. Ennél kevesebb aránylag számítatik. Nyílttéri czikkek garmondsora után 60 fillér fizetendő Hivatalos óra: d. u. 2—3 és 6—8-ig.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Évnegyedre 3 kor Egyes szám ára 24 fillér. Községeknek előfizetve egész évre 10 korona.
---	--	--

Fiatal véreim.*

Szemere Miklós, ki mint író *Fair Play* című röpiratával, s mint szónok a Széchenyi-lakomán tette ismeretessé nevét, egy vékony kis füzetet írt s abból egy példányt hozzánk is beküldött. Az író egyénisége s azon körülményénél fogva, hogy az erdélyi részek vezérvárosáról, Kolozsvárról oly előnyösen ír, nem mulaszthatjuk el, hogy a mai fiatal-ságról írt cikkét közre adjuk. Minden szava igaz és soha aktuálisabb nem lesz ez a cikk, mint most, mikor az egyetemi ifjuság szelleme a keresztkérdésben, utóbb a Pikler-féle ügyben megnyilatkozott. Érdekkel olvashatja e sorokat az elemi alapnevelőtől fel a nagyszavu egyetemi professorig mindenki. Az érdekes cikk következő.

A magyar ifjuság színe-java a fényes fiatalság nagy részben Budapesten tanul. A mi fővárosunkban végzett fiatalságot nagy nimbus nem övezi, mint az oxfordit. De nem is csoda. Kap itt egy bizonyos gyakorlati opportunus plát. Megkapja Pest kétes értékű szellemét.

Az az egyetemi szellem, a melyről híresek a nagy német és angol egyetemek: Heidelberg, Jena, Bonn, Göttinga, Oxford,

* Nem szükséges, hogy Szemere Miklós egyéniségét lapunk olvasóinak felfedezzük. Azoknak akiket érdekel, emlékezetébe kívánjuk hozni, hogy a jeles író, szónok és sportember a kolozsvári egyetemnek is hallgatója volt. Az egyetemi éveket később Genfben, Oxfordban és Budapesten végezte. Részt vett abban az ifjusági küldöttségben, mely Abdul Kérimnek kardot vitt. Mint követségi titkár a párisi, szentpétervári és római nagykövetségeknél működött. Ő mondotta volt 1897-ben a Széchenyi-lakomán, hogy: nem boldog a magyar. Füzetkéje annyira érdekes, hogy a vonal fölött is, alatt is közölni fogunk belőle egy pár részletet.

Szerk.

Cambridge: arról szó sincs Pesten. Elnyeli a főváros, meghajtja az ifjak hátgerinczét zsenge kortól: mint szél a nádszálat.

Realistikus nevelés ez, éjjeli lámpa, — gáz és elektrikus világítás mellett, szigor és disciplina nélkül! De nem realis nevelés. Hazafias lendületet a főváros az ifjuságnak nem ad. A munkakedvüket sem nevelí, sőt inkább eltereli. Elszórakoztatja az ifuságot, a mely együtt nem is él. Egymást alig ismeri.

Vizsgám letettem én pl. Pesten is, mint annyi más collegám, tudor is lettem, mert akartam. De Genfben Vogttól, Oxfordban Bonamy Pricetól igazán hízegő bizonyítványokat szereztem. Látták tantárgyaik iránti őszinte meleg érdeklődésemet, hevülésemet. Ilyes érzélgésre Budapesten soh' sem volt jó idő.

Más szellő leng az egyetemi városokban, mint Pesten. Más ott az ifjuság szórakozása, más az ambíciója is.

Vidám, mulató, kedélyes orpheumcskák, divatos elite maskara-bálocskák, titkos csendes nasi-vasik, dicso. — Budapestre és egyéb finom, modern úri Eldorádók nem ingerlik éjjel a lelkes fiatalságot, amúgy is túléber phantasiáját. Pest valóságos morális és physikai pestis a jó vidéki magyar ifjuságnak.

Átlag véve szigorral jó kezelni a magyart, de — kit — hogy, — s mindig atyailag, tapintattal, humanusan és fő, hogy jó példával kell nevelni: *«exempla trahunt»*.

A mint egy jó trainer minden lovat individualitásához mérten más-más módon idomit és kezel: úgy van az ember testével, agyával, lelkével, szívével is. Egy kaptafára húzni nem lehet. Nagy dolog az: jól

nevelni! De ha sikerült, áldásos ám a gyümölcse is.

Budapesten annyira el van foglalva még a jobbmódu szülők gyermeke is az anyagi gondokkal a drágasággal, luxussal, hogy igazán a többség nem hevül csak apró különleges vágyaiért. Nemzeti epos, magyar dicsőség az ifju keblekben ugyan túl nem teng. Van bár mindig olyan is, a ki erről nagy hanggal dalol, de rendesen *«solo»*-énekes. Küzdeni kell a prózai létért minden napon, ez igénybe veszi az egész erőt és időt. Drága színház, drága kocsi, drága restauratio, rossz *«tip»* a lóversenyen, még felnőtt kemény legénynek is gyakran fejfájást okoz. Az ily élet korai színpada sok-sok ifjat letör.*

A dédelgetett fő- és székváros befolysa egyáltalán vészthozó lesz az egész országra: a túlhajtott centralisatio — és más

* Igen szép szokás a magyar tanuló-ifjuságnál a tegezés. A fiatalságnak jó egyetemipolgári vonást ad. A tegeződés az élet minden egyéb viszonyaiban nálunk a nevelésig megy. Nincs is semmi értéke, sőt hivatalokban határozottan rossz. Hogy milyen hatása van a *«Te»* szócskanak, Miklós batyamtól hallottam egyszer *«Te»*-nak illusztrálni. Ő Sz. M. a költő, mindig magázódott Kazinczy Gáborral, a jeles szónokkal és Kazinczy mindig nagyon ildomos, formális viseletű volt Sz. M.-sal szemben. Egy napon mégis *«megtegeződtek»*. *«Félórára rá, képzeld Druzácskám (engem így hívott), már le is szamarazott»*.

A század elején egész más volt a divat, a nevelés. Fel vagyon jegyezve, hogy nagybátyám testvére, Pál, a kurázir-tiszt — később elesett Perlasznál — mindig per *«urambátyám»* titulázta édes testvérét, Lászlót, a huszártisztet (48-ban mint a Hajdu-husárok parancsnoka halt meg), a ki pár évvel előbb született, — daczára annak, hogy mindketten egy seregben voltak tiszték is. — Atyjuk jelenlétében mindig álltak és megkínálás, engedelem nélkül nem ültek soha.

Ma sok szüle magázza gyermekét, a gyermek pedig tegezi a szülét.

„A Szolnok-Doboka tárczája.”

Éva feltámadása.

A megcsalatott, a szégyenbe jutott Éva husvét ünnepén betévedt a templomba. Cézaltalanul bolyongott az utcákon, a templom felé hömpölygő tömeg ragadta magával, anélkül, hogy Éva tudta volna, hova megy. Mikor felnézett, látta, hogy Isten házában van. Az orgona bűg és száz férfi, száz asszony zengi ájtatosan az egyszerű dalokat az örök Istennek feltámadásáról.

Éva évek óta nem volt templomban. Mióta a faluból felkerült a nagy városba. Eleinte sokat dolgozott, nem volt ideje templomba járni. A sorsa szomorú volt, küzködéssel teli és mert nem volt senki sem körülötte, a ki égiekről és a sirontuli életről beszélt volna neki. Éva elfelejtette, hogy anyja odahaza, szép imádságokra tanította. Jött aztán a szerelem. Éva ott hagyta a szabóműhelyt és a kvártélyos asszonyt, beköltözött egy fényes palotába, rikító selyemruhákban járt és cselédjei voltak. Egy gazdag, kedves, vidám fiúnak volt a barátnője. Éva jó szívvel volt a fiu iránt, de két kézzel szórta a pénzt, a mely könnyen jött. Másfél évig tartott a jó élet, akkor a fiu fejbe lőtte magát, váltókat hamisított a gazdag nagybátyjának a nevére és mert nem akart börtönbe jutni, elment a sirba. Éva elment a temetésére és keservesen zokogott. Ott ismerkedett meg a halott fiu nagybátyjával — és Éva a

rokonságban maradt. A nagybátya nem fizette ugyan ki a hamis váltókat, de pártfogásába vette a leányt, a ki miatt az unokaöcs a szégyenbe ment, a halálba.

Éva utálta az öregot, de irtózott a nélkülözéstől, a munkától. Lelkéből kiveszett az erő, akarata eltűnt, csak vágyai voltak. S mikor az öreg urat megütötte a guta, Éva épp oly keservesen sirt, mint az első férfi temetésénél. De már nem a halottat, magát sirattá.

Az öreg úr nem emlékezett meg róla végrendeletében és Éva elment pezsgős leánynak. Hamarosan betanult az új mesterségbe és jól érezte magát. Egyszerre aztán szerelmes lett, nem pénzért, nem szép ruháért, hanem azzal a lángoló, emésztő érzéssel, melylyel csak ők tudnak szeretni, a kik megismerték a vásárolt csók fanyar ízét. Egy pinczért szeretett, valami sápadt, szélestalpu ficzkót, a kinek soha nem volt pénze. Egymásután vált meg Éva ékszeraitól, szép ruháitól s a pinczér a pénzt mind elkorhelykedte. A keresményét is odaadta neki Éva és mikor már semmije nem maradt, a pinczér vigyorogva mondta el neki, hogy van már más szeretője. Éva megakart halni. A hogy az újságból olvasta, gyufát ivott. De nem halt meg. A kórházban életre kelt, meggyógyították és Éva megöregedve, elcsunylva került ki a kórházból. Jött a nyomor.

Éva csodálkozva nézett szét a fényes templomban. Eleinte úgy érezte, mintha színházban lenne, a hol olyan darabot adnak, melyet ő meg nem ért. A férfiakat közömbösöknek, a nőket cif-

rának találta, éppen úgy, mint a világi hiúságok vásárjain. Aztán az oltárra tévedt a szeme. Szép, magas, kövér papok jártak fel s alá a finom szőnyegekkel borított lépcsőkön, előtte ismeretlen nyelven énekeltek, hajlongtak, térdeltek és imádkoztak.

Az oltáron szuronyos katonák állottak őrt a Megváltó mellett. Mereven, szigorúan állottak ott, Éva némi félelmet érzett, mikor szeme végig siklott a szoborszerű harcosokon.

Éva nem jól érezte magát s el akart menni. Mikor megfordult, egy úrhölgy kelt fel a helyéről s eltávozott. A mint a leány szeme rátévedt az üresen hagyott padhelyre, eszébe jutott, hogy ő most tulajdonképpen nagyon el van fáradva a sok céltalan bolyongástól. És leült. Hideg volt Éva és érzéketlen. Azon gondolkozott, hogy mit fog csinálni a jövő héten, a mikor már elfogy az utolsó pénze is. Mi lesz vele? Éhezni fog. A lakásból kidobják. A szabadban kell aludnia. Elfogják a rendőrök. Nem marad más hátra, mint ismét gyufát inni. Nem! az borzasztó rossz és nem hat biztosan. Sztrichnint fog venni, vagy ciankálit. Éva lehunyta a szemeit és összeborzongott.

Hatalmasan bömbölt az orgona, a népség rázendített egy szent dalra. Egyszerű egyházi ének, szomorú vontatott, nem ragadja meg a szívet, de kifejezi hiven az áhitatba merült lélek szárnyalását. Éva nem értette a száz és száz szájban harsogó szavakat, de a mint kezére hajtott fejében elszibbadtak a rossz gondolatok s a szemeit

okoknál fogva, a melyek méltatása engem most Tatán nem frissít.

Az orvosi egyetem, a klinika ha marad is Pesten, a többi facultások virúlhatnak még szebben a vidéki városokban. Az egyetemek fősúlyát azokba kell áthelyezni. Sokba fogna kerülni: mondják rá biztosan, a kiknek nincs inyére.

Hát mibe kerül a Kossuth Lajos-utca kiszélesítése, meghosszabbítása? hány millióba!

Vagy hány millióba került az új Ferencz József-híd, a mit neki irányítottak az üres, lakatlan Gellérthegy szikláinak!*

Vagy szükségesebb, fontosabb a magyarnak egy utca vagy egy híd, mint a jövődö nemzedékek helyes nevelése?

Erre nem is válaszolok. Csak annyit jegyzek meg illő alázattal: vigyázzunk jól mi magyarok, nehogy így folytatva, utcára — hídra kerüljünk, abban a legalázatosabb alakban, a minék a neve kéregető koldus.

Vidéki egyetemre kell vinni a legjelesebb tanerőket. Hadd vonzzák oda az ifjúságot. Egészséges helyre tegyék az egyetemeket a provincián. Budapest a nagyvárosok között is egyike a legegészségtebbeknek. Tudja mindenki a statisztikából.

Aggályokat hallottam ugyan már az iránt is felmerülni, hogy Budapestet illetőleg sok adat szépitve volna.

Higyjük boldogan, hogy nincs és ne gondoljunk a választói lisztákra. Azonban ne botránkozzanak meg, kérem szépen, hogy ily „Tamás” módon beszélgetek. De a hol történhetik visszaélés választói lisztákkal, melyeket bárki ellenőrizhet, melyeken mindenkinek rajta a szeme, melyeknek óriási a politikai hordereje, ott bizony nem is mehetne nagy bűn számba, ha néhány száraz statisztikai dátumot — természetesen magasabb állami okokból — a zsebünkbe hazudnánk.

Jó magyar városba kell vinni az egyetemet. Lehetne bátran alapítani egy új egyetemi várost is egészséges, jó internátusokkal. Talán ez lenne még a legmegfelelőbb.

Azok a kevésbé irigylendő ifjak, kik egyetemi éveik alatt irodákban kénytelenek dolgozni, hogy magukat fenntarthassák, azt hiszem, továbbra is Pesten maradnak. Róluk keveset szólhatok. A létfenntartással kell küzdeniök ádáz módon, szüntelen. A közügyekre nézve ők jobbra elvesztek, saját bajaikkal foglalkoznak a férfi korban is. Kémény iskolán mennek keresztül. Sok tévesztett existenzia, szellemi proletár innen kerül ki.

* Balra a hídtól a „ma” pusztá, vadvizet — Lágy-mányos, a megbukott Konstantinápolyal.

behunyva tartotta, az ének dupla erővel harsogott a fülébe. S a mint az óriási hang mind jobban, erőteljesebben zúdult neki az agyának s a folyton megismétlődő melodia a fülébe zsongott, Éva fel-eszmélt. Ismerte ezt a szent éneket, régen-régen, nagyon régen tudta is, énekelte is. Anyjától tanulta, a sápadt, sovány parasztasszonytól, a ki gyakran magával vitte a templomba.

És most eszébe jutott, hogy neki milyen szép csengő hangja volt. Az anyja hányszor megdicsérte érte, egyszer a plébános egy szép almát is adott neki, a miért olyan szépen tudott énekelni.

A plébános. Vajjon él-e még az öreg tisztelendő? És az anyja? Az apja is eszébe jutott, de nem szívesen gondolt rá; a börtönben halt meg. De annál élénkebben gondolt vissza anyjára, a ki szigorú volt hozzá, mindig dolgoztatta, de azért nagyon szerette. S látta magát Éva, a mint elment a szülői háztól. Ő sírt akkor és anyjának sápadt, beteges arcát is elborították a könnyek. Még egyszer megnézte a czokmókot, rendben van-e minden, aztán forrón magához ölelte és a fülébe susogta:

Aztán jó légy ám, Éva. . .

Vajjon mi lett az anyjával? Három eszten-deje, hogy az anyja megizente neki egy földivel, hogy kitagadja, nem akar róla tudni, még a temetésére se jöjjön el, mert nem tudna nyugodni a sirban. Azóta nem tudnak egymásról semmit. Talán meg is halt már azóta, szégyenében, szegénységben, elhagyatva. Beteg volt sokáig és senki nem ápolta. Jött egy éjjelen a halál és

Az egyetem némely karai valóban túl vannak tömve. Pedig egy jó iparos, kézműves, földműves, tizedrésnyi tanulással biztosabb, egészségesebb, boldogabb, függetlenebb létet teremthet magának, mint teszem egy szegény ügyvédbojtár.*

Productivabb polgárai az államnak is nemzetgazdaságilag. Mert sok ügyvédet kívánni annyi, mint sok pert óhajtani.

Erre pedig csak nem vágyódik semmi okos ember.

Túltermeléssel állunk szemben a humanus pályákon, ezért oly nehéz rajtuk a megélhetés. De hát nálunk „divat”, ez a nesus, „sic fata tulerunt”!

Odáig megy ez, hogy nálunk, azt kell hinnem, fajunk nemzeti ideálja, a modern nemzeti epos hőse: a nagy szónok, a nagy politikus. Nem úgy mint az angoloknál Nelson, az olaszoknál Garibaldi, az oroszoknál Suvarow, a lengyelnél Kosciuszko.

Nálunk nincs érzék a valódi hős, a katona iránt. Nem vagyunk katonák. Szomorú, hogy így van. És a mig nem leszünk „nem is vagyunk teljes nemzet”.

Katonai érzék, hadi erények és illó hadi organisatio nélkül pedig egy faj csak báb, a mely a szomszéd nemzetek kényérékedvére van bízva. Veszélyeztetve van mindig léte. Nincs is létjoga. — Nemzetközi viszonyokban a hatalom dönt, fájdalom, nem pedig a theoria, nem a paragraphus: Le droit de la force.

Igy beszél még a leggenialisabb socialista író Proudon is „La Guerre et la Paix” című műben, sőt rendén is találja, hogy így vagyon. Mi magyarok duplán vigyázzunk magunkra, mert kevesen vagyunk és a számot kell, hogy pótolja a qualitas.

A jelen viszonyok között, mint egyetemi várost leginkább Kolozsvárt merném ajánlani a fényes ifuságnak.

Felméri Lajos kedvéért töltöttem is egy évet az ottani egyetemen.

Feltétlenül a legmagyarabb város az országban, megvan rajta a régi civilisatio cachet-ja. Lakosai finomak, műveltek. A kolozsvári nők legszebbek nemcsak nálunk, de messze földön. Elmeheztz délnek Rómáig, nyugatnak Angliáig, mig ilyet találsz. Még a vén kofák teintje is afféle, mint Boucher amourjait festette. Ezzel a képpel senkit nem riasztok el, úgy hiszem.

* Angliában nincs az a szellemi munkás, nincs az a „clerk”, a ki testét ne ápolná naponta pár órai mozgással, a ki valami sportot ne űzne. Ezért kedvelik irodákban az idegent, különösen a németet, a ki becsületesen élül egész nap, dolgozik szüntelen és korán tönkreteszti egész szervezetét, — jó continentalis módon.

nem volt senki, a ki befogja a szemét. Talán megbocsátott leányának és hívta, hívta őt a halálos ágyon. S ő azalatt rossz volt, gonosz volt.

— Mama, mama, mama tört ki a sóhajás Éva ajkairól s megeredtek a könnyei. Nem zokogott, csak folyt, folyt szakadatlanul szeméből a bánat vize.

A füzésekkel árkolt kicsiny temetőben van egy elhagyatott sir. Virág nincs rajta, a keresztje letörött. Nem látja más, csak a nap, nem nézi más csak a zümmögő bogár, ha arra száll. Senki ki nem jár a sirhoz, a falubeliek el is felejtették már, hogy ki fekszik ott. Az ő anyja fekszik ott. Kezeit mellére téve, fekete ünneplő ruhában, fekete főkötőben. A szemé le van hunyva, mintha aludna, álmodna. Az arca fehér, mint a viasz és szomorú mint akkor, a mikor Éva elment a háztól. . . Éva látja anyját a sirban.

Mama, mama, bocsáss meg!

Mama, ébredj fel!

Igy beszél Éva az ő lelkében a halotthoz. De az néma és mozdulatlan marad. . .

Az ének megszűnt. Az orgona elhallgatott. Éva föltekintett és megtörölte a szemeit. A tömeg oszladozni kezdett, az emberek lökdösték egymást, hogy minél hamarabb kijuthassanak a templomból.

Éva ismét lehunyta szemeit és folytatta álmodozását.

Kiment a temetőből, beért a faluba. Az embereket, akik eléje kerülnek, mind ismeri. Mosolyognak rá és beszélnek hozzá:

Hát haza jöttél, Évi?

Egészséges város is volt eddig, úgy tudtam, Kolozsvár.

Valahogy azonban félre ne értsenek — Cicero pro domo — én nem beszélek. Szűkebb bércezes kis hazánk, szép Erdélyország, büszke fia nem vagyok. De szeretem Erdélyt és jónak vélem, ha a magyar ember oda megy tanulni. Jó, változatos iskola.

Én magam ott — nevensenek ki — sokat untam és tanultam. Most pedig igyekezem ítéletembe semmi érzelmet nem vegyíteni.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

A vármegye közigazgatási bizottsága május hó 8-án tartotta meg rendes ülését id. br. Bornemissza Károly főispán úr óméltósága elnöklése alatt.

Az alispáni jelentés a múlt hóról úgy a közigazgatás menetéről, valamint a közhangulat s a személy- és vagyónbiztonságról megnyugtató adatokat közöl. A közigazgatási állapotokat azonban a kedvezőtlen időjárás miatt csak közepesen jelzi.

Tűzeset 15 községben volt. A kár 8303 korona, melyből 2400 korona értékű volt biztosítva. Közellátásra szorult egyének száma Deésen 78, Szamosujvárt 106, a községekben 57 egyén. Ezek közül huszan a kegyeletházban nyernek ellátást.

A pénzügyigazgató jelentése szerint állami adóbefizetések tekintetében javult a helyzet, mert április havában sokkal több folyt be, mint az előző időszakban. Kékesen új pénzügyőri szakasz fog felállítani.

Simó Béla kir. tanácsos tanfelügyelő szabadságideje lejárván, hivatala vezetését átvette és jelzi, hogy a tanítás menete és az ügykezelés egészen rendes volt.

A kir. főmérnök jelentése szerint a közutak állapota jó.

A szamosujvár—marosvásárhelyi ut 1—2 klm. szakaszának áthelyezése el van határozva és Szamosujvár városa a szükséges területeket átengedi, úgy a törvényhatósági, valamint a vicinális utakon csak kisebb műtárgyak javítása van folyamatban.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint az ügymenet a múlt hóban akadálytalan volt. Elintézés alatt állott 2505 ügydarab, elintézetést nyert 1565, hárallékban maradt 940, minek oka az ügyforgalom nagyobbodásában s az előadók gyakori betegségekben rejlik.

A tisztii főorvos jelzi, hogy az általános egészségi állapot jó, járványos betegség csekély számmal és enyhe alakban fordult elő. Az óvintézkedések auna daczára megtétettek.

És ő siet, siet hazafelé. Már messziről ráismer a házukra. A kapu most is be van dőlve, a kémény még mindig olyan csonka, mint a mikor egy éjszakai nagy szél lehordta a felét. Dobogó szívvel lép a házba, lábujjhegyen megy a konyháig. A küszöbre lép és szíve majd meghasad az örömtől. Ott áll az anyja a tűzhely mellett és vacsorát főz. Háttal áll az ajtónak, nem látja ki jön.

És Éva besurran a szobába, fölnyitja a ládát. Ott fekszenek még a régi ruhái szép rendben. A piros petytyes viganója, a fodros inge, a a bársony cipője. Felöltözik szépen és kontyba fonja a haját. Ugy megy ki a konyhába az anyjához és a keblére borul. Oh micsoda boldogság ez! Ez a menyország. . .

Valaki gyöngéden érintette a vállát. Az öreg sekrestyés volt.

Elaludt a kisasszony és én most kisöpröm a templomot, mormogta az öreg.

Éva felszökött helyéről, keresztet vetett magára és kisietett a templomból. Egy ujjongó vágy töltötte be egész valóját: Haza! Haza!

Nem gondolt a bűnre, a multra, csak a faluját látta maga előtt, a kidült-bedült házikót, az anyját.

Boldog volt, a lelkét soha nem érezte ilyen könnyűnek. . .

Másfél óra mulva már a vonaton ült, amely szilaj robogással vitte végig az alföld éjszakába borult pusztaságain. A bűnös nagyváros soha többé nem fogja látni Évát.

Erdősi Dezső.

A kir. ügyész jelentése szerint, a jogérvényesen elítéltek száma 81, a forgalmi létszám április havában 150 volt. Az egészségi állapot, rendes tisztaság és fegyelem kifogástalan, az élelmezésre nézve panasz nem fordult elő. Kosárkötésből 10 korona 56 fillér folyt be.

Az ülés 1/2 12 órakor véget ért.

— **Mezőgazdák figyelmébe.** Azon általános érdeklődés, melylyel a magyar mezőgazdasági ágazatoknak az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításon bemutatott tárgyai részesültek, arra indították a földmivelésügyi minisztert, hogy ezen tanulságos és érdekes összeállítást a magyar közönség azon részének is hozzáférhetővé tegye, mely azt Párisban megtekinteni akadályozva volt. E célból a Párisból visszaérkezett magyar mezőgazdasági, vízépitészeti, kertészeti, erdészeti, vadászati és ezekkel kapcsolatban az ősfoglalkozási tárgyakkal Budapesten a városligeti iparsarnokban ideiglenes kiállítást rendeztetett, mely f. évi április hó 30-án d. u. megnyitott és a következő naptól kezdve június hó 15-éig naponta d. e. 10 órától d. u. 6 óráig díjtalanul megtekinthető. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** *Weeber* Gyula magyarlapposi járásbírói albirót a király Kóhalomba járásbíróvá nevezte ki. — Az igazságügyi miniszter *Fedorika* Elek szilágysomlyói gör. kath. tanítót a szamosujvári fegyintézethez tanítónak nevezte ki.

— **A Szolnok-Dobokamegyei irodalmi-, történelmi- és etnografiai társulat** az alapszabályok VI. f. 37. §-nak rendelkezése, valamint a választmány határozata folytán évváró rendes közgyűlést f. évi május hó 27-én (Pünkösd másodnapján) délelőtti 1/2 11 órakor fogja megtartani Szamosujvárt, az állami főgymnasium rajztermében, melyre a társulat összes tagjai az idézett §. értelmében ezennel meghívottak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az 1900—901. társulati évről. 3. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 4. Jövő évi költségvetés megállapítása. 5. Választmány kiegészítése. 6. Választmányi előterjesztések. 7. Indítványok. Önálló indítványok azonban a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal az elnökhöz írásban beadandók. 8. Felolvasások Nádas Sándor áll. tanító és Józsa János főgymn. tanár úr által. 9. Elnöki zárszó.

Az elnökség felkéri a t. tagokat, hogy a mennyiben a közgyűléssel kapcsolatosan a Szamosujvárra való átrándulásban és az ott tartandó közebéden résztvenni óhajtának: eziránti szándékukat az elnökséghez f. évi május hó 15-ig jelentsék be. Sorrend: 1. Indulás Deésről a Szv. vasúttal május 27. reggel 7 ó. 00. p. 2. Érkezés Szamosujvárra reggel 7. ó. 25 p. 3. Dr. Temesvári István főgymn. tanár úr régiség-gyűjteményének megtekintése. 4. Délelőtti 1/2 10 órakor választmányi ülés a főgymnasium tanári tanácstermében. 5. Délelőtti 1/2 11 órakor közgyűlés a főgymn. rajztermében. 6. Ennek végeztével felolvasások. 7. Déli 1 órakor közebéd. 8. A város megtekintése. 9. Kirándulás a kerői gyógyfürdőbe. 10. Este 6 óra 41 p. indulás vissza Deésre.

— **Házasság.** *Móricz* Károly, a nagyilondai takarékpénztár könyvelője tegnap kötött házasságot *Szigethy* Miklós leányával *Anna* kisasszonnyal. — *Egri Péter* Pál budapesti állanrendőrségi fogalmazó május hó 7-én lépett házasságra budapesti tanítónő *Nagy* Katalin kisasszonnyal, *Nagy* Benedek helybeli ev. ref. kántor-tanító leányával.

— **A szamosvölgyi vasút forgalma** az 1901. év április havában a következő volt. Elszállított 38456 utas és 17578 tonna fizető árú; ezen szállítások után bevételzetett: 47753 korona a személyszállításból és 71432 korona az áruszállításból, összesen: 119185 korona. Az 1900. év április hóban az összbevétel volt: 114113 korona, tehát a f. év április havában az üzleti bevétel 5072 koronával kedvezőbb volt.

— **Általános telefon.** Deés város képviselőtestülete a napokban tartott közgyűlésében egyhangulag elhatározta, hogy a tervbe vett általános távbeszélő hálózat előfizetői közé két berendezéssel lép. Egyik berendezés a tanácsháznál, másik a közbiztonsági fog elhelyeztetni.

— **Hidjavítás és utcakövezés.** A vashíd padlóí javításra szorultak. *Andrási* Márton hely-

beli ácsmesternek ajánlatát — mint legolcsóbbat fogadta el a képviselőtestület. A folyó évben szükséges utcakövezés javítás tekintetében pedig a megtartott árcsökkentés *Román* Sándor utcakövező javára dőlt el, ki a legolcsóbb ajánlatot tette.

— **A vármegye monografiájának** első kötete a napokban megjelenik és a könyvkötési munkák befejezése után, körül-belől e hó vége felé minden előfizető megkapja. Az első kötet a vármegye őskorát, institúcióit stb. tárgyalja.

— **Az uzsorának vármegyénkben** hivatalból való üldözése az utóbbi időben keményen szedi gyümölcsseit. E hó 6, 7 és 8-án a csabaujfalusi uzsorások ügyét tárgyalta a kir. törvényszék egyik tanácsa s a főtárgyalások során számos káros és tanu kihallgatása után Salamon Lajost a Marosán János a Mátyás s több társa kárára elkövetet uzsoráskodásért 3 havi fogházra és 300 korona pénzbüntetésre, a pénzbüntetés behajthatatlansága esetén további 15 napi fogházra, 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogának felfüggesztésére, — Goldstein Jakabot pedig a Kornya László és Botis Szilárd kárára elkövetett uzsora szedésért 14 napi fogház és 100 korona pénzbüntetésre, a pénzbüntetés behajthatatlansága esetén további 5 napi fogházra, egy évi hivatalvesztésre és politikai jogának felfüggesztésére ítélte. A kihirdetett ítélet indokolásának egyik pontja arról tanuskodik, hogy Goldstein Jakab Botis Szilárdnak 3 frtért hitelbe 1894 nyarán egy asztalt eladott, de mivel a vevő a vételért megfizetni nem tudta, tőle 1899 végéig összesen 20 frt kamatot szedett. Ez elég bizonyíték arra, hogy az uzsoráskodás a szegény emberek anyagi megromlására hová fejlődött.

— **Búosuzó iskolai igazgató.** A helybeli ev. ref. elemi fiúiskola érdemes igazgatója *Debreczeni* István 30 évi tanítói működése és nyugalomba vonulása alkalmából, a múlt vasárnap délelőtti megható ünnepély színhelye volt az általa vezetett iskola. Az ünnepély délelőtti 11 órakor vette kezdetét s annak sorrendjét a *deési iparos ifjak önképző körének* dalosztálya nyitotta meg a „Hymnus“ elénekklésével. Ezt *Budai* Elek ev. ref. tanító beszéde követte, mit a növendékekhez és a jubilánshoz intézett. Azután a növendékek énekelték a „Búcsu“ című dalt. Az összes iskolai növendékek és tanítványok nevében *Maroevics* Ödön és *Simó* Béla IV. osztályu tanulók üdvözölték a nyugalomba vonuló igazgatót. A növendékek énekének elhangzása után következett az iskolaszéki elnök *Vásárhelyi* Boldizsár ev. ref. lelkész üdvözlete, befejezve a szép iskolai ünnepélyt a növendékek által elénekelt „Szózat“. Ezzel azonban korántsem volt vége az igazgató ünnepelésének. Barátai, tisztelői és régi tanítványai esti 8 órakor a Hungária szálló éttermébe gyűltek össze — mintegy hetvenen a búcsuzó igazgató tiszteletére rendezett közvacsorára. Részt vettek azon felekezeti különbség nélkül tanárok, tanítók, és polgárok szép számmal. Ott volt *Simó* Béla kir. tanfelügyelő is. Az első felköszöntőt dr. *Boros* Gábor gymnasiumi igazgató mondta, szép szavakkal méltatva a távozó igazgató érdemeit, azután az iskolafenntartó egyház nevében *Vékony* Ferencz ev. ref. egyházi főgondnok, a kartársak nevében *Nagy* Benedek kántor-tanító, a polgárság nevében dr. *Kustár* Gyula, a régi tanítványok nevében *Walton* Róbert gymnasiumi tanár köszöntötte fel, mit az ünnepelt igazgató meghatva köszönt meg. *Vásárhelyi* Boldizsár iskolaszéki elnök s többen mondtak még pohárköszöntőt, nemcsak az ünnepeltnek, hanem a többi kartársaknak, egyházi és iskolai előjáróknak is juttatva a jókívánságokból. Böven kijutott a nyugdíjba ment igazgató utódjának *Budai* Eleknek is, kit az iskolaszék egyhangulag választott meg igazgató-tanítónak.

— **Tűzoltók gyakorlata.** A helybeli önkéntes tűzoltó-egylet a múlt vasárnap délután teljes felszereléssel nagy oltási gyakorlatot tartott a Főtéren, hol az ev. ref. fiúiskola ódon egyemeletes bérházának megvédését tűzte ki. A mászó csapat elég ügyesen és gyorsan állította helyre a nagy toló létrát. A szivattyús csapat is váltig forgódott s nem rajta mult, ha a víz megindítása kissé nehézségekbe ütközött. Helyesen teszi a parancsnokság, ha mentől többször tart oltási gyakorlatot, kiváló súlyt fektetve a szivattyú szerelésre, mert tűzveszély esetén fődolog a vízszere-

zés. Talán mondani sem kell, hogy az érdekes gyakorlatnak sok nézője volt.

— **A deési önkéntes tűzoltó-egylet** 1901-ik évi május hó 19-én ünnepi megfennállásának 25-ik évfordulóját, mely alkalommal losonczy br. *Bánffy* Dezső kir. főudvarmester — mint az egylet megalapítója és tiszteletbeli főparancsnoka — az egyletet megjelenésével szerencsétlenni fogja. Sorrend: 1. Reggel 8 órakor gyűlés a városház udvarán. 2. Reggel 9 órakor isteni tisztelet a róm. kath. templomban. 3. Délelőtti 10 órakor díszgyakorlat a főtéren. 4. Délelőtti 11 órakor közgyűlés a vármegyeház dísztermében. A közgyűlés sorrendje: 1. Megnyitó. 2. Az egylet 25 éves történetének felolvasása. 3. Az 5, 10, 15 éves érmek és 25 éves jutalmak és érmek kiosztása. Délután 1 órakor társas ebéd a „Hungária“ szálloda éttermében. Ebédjegy ára egy személyre 2 kor. 40 fillér. Előjegyzéseket elfogad folyó hó 16-ig Léner János egyleti pénztárnok.

— **A széki ref. egyházmegyei értekezlet** most tartotta meg gyűlését Rettegen, Gyárfás Albert bethleni lelkész elnökle mellett. Első sorban elfogadtatott néh. Molnár Albert egyházkerületi értekezleti elnöknek az egyes gyülekezetek egyháztársadalmi organizációjára vonatkozó javaslata. Némi változtatással természetesen. Mert e nemzetiségi vidéken levő gyülekezetek helyzete s ebből folyó követelményei a gyülekezeti kerületi életnek, igen sok tekintetben eltérnek a városi nagyobb gyülekezetek viszonyaitól. Ugyancsak Kiss Sándor rettegi lelkész előadásában elfogadta az értekezlet a Váró Ferencz tanár javaslatát, hogy a theologiai akadémiák mellett hitoktató gyakorló-iskolák állíttassanak fel, a hitoktatás sikeresebbé tételére. Határozatilag kimondta az értekezlet, hogy pártolja ama Váró Ferencz által inaugurált irányt, hogy gymnasiummainkban a vallásos oktatás lépést tartson a többi tudományokkal, a vallástannal és a természeti s más tantárgyak között állandó szellemi kontaktus legyen, hogy így a növendék lelkében ne jöjjön ellentétbe a tudás és a hit. Óhajtja s reméli is e javaslat realizálásával az értekezlet, hogy gymnasiumainkba visszatér a vallásos nevelés s hogy a hitoktató tanároknak e munkájában többi tanártársai valóban segítőtársai lesznek s majd vállvetett munkájuk nyomán visszatér a nagy apák protestáns hite az unokák szívébe; reméli értekezletünk, hogy majd gymnasiumainkból igazi evangéliumi hittel, protestáns öntudattal felvilágosult s lángoló hazaszeretettel kerül ki a jövő évtizedek protestáns értelmisége.

Legnevezetesebb s a ref. lelkész karnak valóban életbevágó kérdése tárgyalatott ezután Egerházi Lajos tordai lelkésznek a lelkész teemetkezési intézet életre hívását célzó javaslatában. — Azonban Kiss Sándor rettegi lelkész előadó indítványára az is módosítással fogadtatott el. Értekezlet óhajtja az egyházkerületi lelkész teemetkezési egyesület életbeléptetését, de oly formán, hogy ez minden erdélyi ref. lelkészre kötelezőleg mondassék ki s hogy abból sem a ref. tanítók, sem a hivek, egyszóval senki ki ne zárassék. És igen helyesen. Mert ily egyesület csak a tagok minél nagyobb számával prosperálhat. — Megbecsülhetlen áldása lenne ezen egyesület életre hívásának. Végül értekezletünk az egyházkerületi értekezlet egyházi elnökének, a példányszerű keresztyén jellemű s fénystudású néhai Molnár Albertnek emlékét jegyzőkönyvébe igtatta.

— **Haszonbér leengedés.** Müller Dániel az úgynevezett „Postakert“ haszonbérője bérleengedést kért a czímen, mert a korcsolyázó tő környékét nem tudja jövedelmeztetni. Az ezen kérés folytán a kiküldött bizottság javaslatára a város képviselőtestülete kizárólag a f. évre 20 korona bér leengedését határozta el.

— **Megjelent Rónai Aross** Lajos a „Szolnok-Dobokavármegyei Képes Naptár“ szerkesztőjének *Felolvasás* című vig monologja. A gördülekenyen megírt monolog ára 30 fillér. Kapható: *Teleky* és *Pintye* könyvkereskedésében és a szerzőnél.

— **A deési gör. keleti templomalap fölszentelése.** A deési gör. keleti egyház az elmúlt évben megkezdett templomépítését folyó év tavaszán Feichter Albert és Vass István deési vállalkozók által folytatta és folyó évi május hó 6-án az alap fölszentelését és az alap- emlékkő és emlékirat betételét szép körmenettel, ájtatos imádságok és könyörgések kíséretében tartotta

meg. — Az ünnepélyt meghatóan emelte az azon napon beállott szép időjárás.

A felszentelésnél Kupsa Sámuel kupsafalvi főesperes pontificált a helybeli főesperes Hermann Tivadar és a szamosújvári fegyintézet lelkésze Hangó Gábor környezetében.

A felszentelés után Hermann Tivadar főesperes déli 1 órakor ünnepélyes ebédet adott, a melyen a a fungáló lelkészek, a templom felépítését ellenőrző főmérnök Karácson Endre, a helybeli görög keleti intelligentia, a vállalkozók és ids. Botha János, ifj. Botha János egyházi főgondnokok vettek részt.

Az első toásztot Ő Felsége a királyra, a többi a kormányra, a nagyszebeni érsek-metropolitára, Kupsa Sámuel főesperesre, mint a deési gör. keleti egyháznak volt első papjára, Hermann Tivadar főesperesre, Karácson Endre főmérnökre, a vállalkozókra, az egyházi bizottságra, a főgondnokokra stb. mondották el nagy lelkesedés mellett.

— **Az állatok védelme** Értesülésünk szerint a helybeli városi és járási kir. állatorvos nagyobb mozgalmat akar létrehozni, az állatok védelmének érdekében. Igen nemes és elismerésre méltó törekvés ez, mert bizony napjainkban sem ritka a mostoha, néha kegyetlen bánásmód a haszonállatokkal. Jó érzésű embernek megcsúsz a szíve, látva az igas állatok túlságoságát. Erejüket jóval felülmúló terhet vontatnak velük s ha kimerülnek, szegyenletes bántalmak várnak rájuk. Mindenesetre kívánatos a társadalmat megnyerni az állatvédelem ügyének, de egyleti uton nálunk ez aligha célra fog vezetni. Már is annyi egyletünk van, mit egy kis vidéki város közönsége nem bír meg, minden egyletnek csekély kivételével egy és ugyanaz a közönsége. De különben is nagyon nehezen lehetne összehozni annyi fizető tagot, hogy azok hozzájárulása az óhajtott sikert biztosítsa. Egyelőre talán elégséges volna, vala mely szélesebb körű hatósági actio kifejtése, mi által lassanként átmenne a köztudatba az állatok kímélésének szüksége. Egyébként az iskola is nagy szolgálatot tehet az állatvédelem ügyének.

— **A magyarláposi gazdasági kör** folyó hó 28-án d. e. 1/2 12 órakor a kör helyiségében évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Pénztárnok jelentése. Számadások benyújtása, megvizsgálása, felmentvény megadása. 3. Könyvtárnok jelentése a könyvtár állapotáról. 4. Költségvetés megállapítása. 5. Tisztikar választása. 6. Indítványok tárgyalása. Kelt Magyar-Lápos, 1901. évi május hó 7-én. Barabás Samu, ev. ref. lelkész, mint a gazdasági kör elnöke.

— **Az egészség tiz parancsolatja.** A párisi orvos-egyesület pályadíjat tűzött ki egy olyan munkára, amely tiz pontban előírja az egészség legfőbb szabályait. Egy Decomes nevű orvos a következő munkával nyerte meg a pályadíjat:

I. Kelj föl korán, fekdj le korán, használd föl jól a napot.

II. A víz meg a kenyér fenntartják az életet, de a tiszta levegő, meg a nap nélkülözhetetlenek az egészségre.

III. A mértékletesség az életben a legjobb étel.

IV. A csiszolás megvéd a rozsdától, a legjobb karban tartott gépek legtovább dolgoznak.

V. Eleendő alvás erősít, tulságos sok elpuhit és gyengit.

VI. Jól öltözködni annyit jelent, mint a testnek a korlátlan mozgás biztosítása mellett megtartani a szükséges meleget. Orakodjunk minden hirtelen hőmérséklingadozástól.

VII. A tiszta és világos ház kellemessé teszi a tűzhelyet.

VIII. A lélek megnyugszik és fölfrissül a szórakozástól; a visszaélés szenvedélye pedig bűnök eredményez.

IX. A jókedv megszeretteti az életet. A szomorúság és bátortalanág gyorsítja a megvénülést.

X. Ha agyvelőd éltet, ne enged megmerevedni a két karodat és két lábadat. Ha karod munkájával tartod fenn magadat, ne mulaszt el elméd művelését és gondolat-köröd nagyobbítását.

— **Gyászhirek.** özv. Alexa Ferenczné szül. Gajzágó Gizella életének 44-ik, özvegyiségének 2-ik évében folyó hó 7-én reggel 4 órakor, hosszas szenvedés után Szamosújvárt megszünt élni. — **Ids. Beszenszky Antal** életének 76. évében, f. évi május hó 6-án egy heti szenvedés következtében Magyar-Láposon elhalt. Nyugodjanak békében!

Hazai hír.

— **A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről** szóló törvényjavaslatot Széll Kálmán miniszterelnök folyó hó 9-én terjesztette be a képviselőházhoz, mit a közigazgatási bizottsághoz utasítottak. A javaslat áthidalása az általános köz-

igazgatási reformnak. A jogorvoslat tekintetében berendezi a felülvizsgálati eljárást; a felebbezési határidőket 15 napra egységesíti s újra rendezi a rendőri bírások fokait, behozva a büntető parancs intézményét. A büntetéspénzek kezelését egyszerűsíti oly módon, hogy jövőben a büntetéspénzek fele a községeknek marad, másik fele az államot fogja illetni. Továbbá a kézbesítést és a pénzkezelést rendezi modern alapon.

Táncvizsga.

Csupa öröm volt nézni azokat a gyermekeket, kik tegnap este Major táncmester vizsgáján végigtáncolták a megyeház dísztermét. Festői látványt nyújtott a felvonulás, aztán a társas tánczok, melyeket a csinosan öltözött gyermekserég örömtől sugárzó arccal sok szabatsággal eljárt. A közel jövő leendő honleányai s a vármegye leendő oszlopai annyi öntudatossággal, annyi ügyességgel viselkedtek, hogy ennél többet nagyobb korukban sem lehet kívánni. Azért mégis vidám gyermekkedéllyel mulattak a késő éjjeli órákig.

Major táncmesterről nem irunk kritikát, csak reprodukáljuk a kolozsvári lapok tudósítását. Ezek azt írják róla, hogy milyen kedvelt ez a Kolozsvárt 15 év előtt letelepedett táncmester, mutatja az, hogy eddigi tanítványainak száma már is elérte a 28 ezeret. A május 4-én Kolozsvárt megtartott táncvizsga újabb fényes bizonyítéka volt Major szakképzettségének, ügyességének és a gyermekekkel való türelmes bánásmódjának, mert ennek tulajdonítható a minden egyes növendéknél elért szép siker.

Hogy ez igaz, azt láthatta tegnap este a nagy közönség is, mely a gyermekek örömeire tegnap összesereglett. A bemutatott tánczok változata, azoknak valóban szép lejtése igaz élvezetet nyújtott mindenkinek. A fiúk igen szépen viselték magukat és személyválogatás nélkül tánczoltatták a hölgyeket, alig volt köztük egy-két kivétel.

A tanítványok névsora a következő: Ajtai Blanka, Boér Pál, Bod Ilonka, Gizike és Margit, Békési Emma, Br. Diószegi Etelka, Daday Gábor, Elemér és Tibor, Dapsy Áni, Dicenty Panika, Ferenczy Karola, Gálócsi Sándor és Lili, Gradovics Emil és Endre, Hegyi Aranka, Zoltán és Árpád, Hirsch Ferencz és Lujzika, Jakab Juliska, Kovács Lajos, Konyári Ferencz, Klärmann Ernő, Kiss Erzsike, Kűhbach Árpád, Losonczy István, Lesnyitezki Géza, Maroevics Margit, Szeréna, Iván, Tibor és Ödön, Miklós József, Maléter Jenő, Nagy Margit és Idus, Osváth Juliska, Pap Viktor, Pongrácz Margit, Gizike és Antal, Reich Emma, Br. Rudnyánszky Imre, Rakusz Aladár, ifj. Simó Béla, Sterba Angella, Erzsike és István, Széll Margit, Székely Iluska, Szörtsei Nóra, Szecsák János, Tarsoly Zoltán, Weinberger Ilonka, Wessprémi Jenő, Wohlmann József, Károly és Ilonka, Vajda Amália, Veress Iluska, Csákány Irén, Csiki Margit és Ferencz. Összesen 66, ebből 33 hölgy és 33 úr.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Veress Dezső.

HIRDETÉSEK.

Sz. 1287—1901. tlkvi.

1—1(136)

Árverési hirdetményi kivonat.

A deési m. kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak, Getye Vaszi pestesi lakos, végrehajtást szenvedő elleni 336 korona 6 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést végrehajtást szenvedő ellen elrendelte.

Minek folytán a kir. törvényszék kerületében fekvő s a pestesi 11. tjkvben A. I. 2, 4, 9, 10, 15, 16, 18, 23, 25. rsz. 125, 167, 434, 447, 448, 632, 637, 638, 719, 720, 983/1, 983/2, 1036. hrszból Getye Vaszi jutaléka 657 korona kikiáltási árban, a Vancsa Gávrilla, Alexa, Getye Kozstán és Vaszi közös tulajdonát képező, pestesi 105. tjkvben foglalt 453. hrsz. 11 kor., 903. hrsz. 21 korona kikiáltási árban, a Pap Indrój, Getye Vaszi és Kozstán tulajdonát képező pestesi 109. tjkvben felvett 910. 911. hrsz. egész ingatlan 52 korona kikiáltási árban, a 129. tjkvben Getye Vaszi és Pap Indrój tulajdonát képező 363. hrsz. egész ingatlan 11 kor. kikiáltási árban, a Vancsa

Juon a Vaszi tulajdonát képező 529. hrsz. birtok, mely a pestesi 135. tjkvben van felvéve 14 kor. kikiáltási árban, végül a Pap Indrój és Getye Vaszi tulajdonán felvett 140. tjkvben foglalt 807. hrsz. egészen 19 kor. kikiáltási árban **1901. évi május hó 29-ik napján d. e. 10 órakor** Pestes községében Dr. Csizér Ákos ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók végrehajtható kivételével tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék tlkvi irodájában és Pestes község előljárásiágánál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság. Deesen, 1901 márczius hó 6-án.

Herszényi,
kir. törvényszéki bír.

Kiadó vendéglő.

Deesen a Kossuth Lajos-utcában 5. házszám alatt, közvetlen a piac közelében, a legelőnőbb forgalmi helyen fekvő „**Nagyfa**“ czimű elsőrendű **vendéglő, szép kerttel**, új földszintes épületekkel egy vagy több évekre azonnal átvehetőleg **a legelőnőbb feltételek mellett kiadó.**

Értekezhetni **Weér György** kir. törvényszéki elnök tulajdonossal Brassóban, vagy meghatalmazottja Dr. **Keresztes Sándor** ügyvéddel Deesen.

1—1(135)

Szám. 7144—1901.

1—1(134)

HIRDETMÉNY.

A vármegye közigazgatási bizottsága folyó évi május 8-án tartott rendes havi ülésében a vármegye közúti alapjának 1899 és 1900. évi zárszámadását megállapította.

Erről a vármegye közönségét azon észrevétel mellett értesitem, hogy a zárszámadást a megyei számvevőségnek 15 napi közszemlére kitétem s az esetleges felszólamlások e hirdetmény megjelenésétől számított 15 nap alatt hozzám írásban beadandók.

Deés, 1901 május 10.

Dr. Torma Miklós,
alispán.

Sz. 2208—1901. DVT.

1—1(133)

Hirdetmény.

Kovács Samu és Balázs Karolina alapítványának jövedelmei a f. évben kiosztandók lévén, köztudomásra hozza alólírt tanács, hogy az említett jövedelmekből részesítettnek:

a) két deési születésű és jó erkölcsű iparos-tanoncz, midőn segéddé lesz, egyenként 100 koronában; — b) ugyancsak deési születésű és jó erkölcsű két iparos segéd, midőn önálló iparjogot váltott, egyenként 200 koronában; c) két deési születésű, reformata vallású, feddhetlen életű hajadon, midőn férjhez megy, egyenként 200 koronában.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik ezen alapítványi járandóságokra, mint segélyre igényt tartanak, hogy okmányokkal, ezek között szegénységi bizonyítvánnyal támogatott bélyegmentes kérvényüket ezen tanáchoz adják be.

Deés város tanácsának 1901. évi április hó 24-én tartott üléséből.

Szilágyi Albert,
polgármester.

Losonczy István,
főjegyző.

Szám 6084—1901.

1—1(132)

Önkéntes árverési hirdetmény és feltételek.

Szolnok-Doboka vármegye árvaszéke, mint gyámhatóság közhirrre teszi, hogy a Zibay Mariska és Zibay Margit kiskorúak tulajdonát képező és a nagyilondai 143. sz. tjkvben A. + 60. rend 697—703/1. hrsz., a 61. rend 697—703/3. hrsz. és végül 63. rend 697—703/4. hrsz. alatt felvett belsőségek és a rajtuk lévő tartozékoknak nyilvános önkéntes szóbeli árverés útján leendő eladását elrendelte.

Minek folytán nevezett kiskorúak tulajdonát képező és a nagyilondai 143. sz. tjkvben A. + 60. rend 697—703/1. hrszám alatt felvett belsőség a rajta lévő tartozékokkal együtt (gyógytár helyisége és lakás) 6400 korona, az ugyanazon tjkvben A. + 62. rend 697—703/3. hrszám alatt felvett belsőség a rajta lévő tartozékokkal együtt (a jelenlegi főszolgabírói lakás és irodahelyiség) 10000 korona, ugyanazon tjkvben A. + 63. rend 697—703/4. hrszám alatt felvett belsőség a rajta lévő tartozékokkal együtt, a hol utóbb Schwarz lakott (ugyanevezett kis telek) 2400 korona ezenel megállapított kikiáltási ár mellett **1901. évi június hó 5. napján d. e. 9 órakor** Nagy-Ilondán a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog örökáron és tulajdonjoggal eladatni.

1. Ha a fennebb megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

2. Árverezni szándékozók kötelesek a fennebb megállapított kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában megírt árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban avagy a Deési Hitelbank, Deési Kereskedelmi bank, Szamosújvári Takarékpénztár, Bethleni Takarékpénztár és Magyar-Láposi Takarékpénztár által megfelelő összegről kiállított betéti könyvecskében bánatpénz gyanánt a kiküldött árvaszéki megbízott kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételárat bánatpénzének beszámítása mellett 1901. évi július hó 15-éig Szolnok-Dobokavármegye árvei pénztárába befizetni.

4. Utóajánlatok elfogadtatni nem fognak.

5. A bekebelezésre alkalmas örökvásári szerződés a vételár teljes lefizetése után fog vevő részére kiállittatni.

6. Vevő a 697—703/1. hrszám alatti belsőséget csak 1902. évi április hó 24-én, a 697—703/3. hrszámú belsőséget 1901. év október hó 1-én és végül a 697—703/4. hrszám alatti belsőséget az örökvásári szerződés kiállításával egyidejűleg veheti tényleges birtokába, de a szerződés kiállítása napjától a tényleges birtokba vétel napjáig az ingatlanra vonatkozó bérleti szerző-

désből folyó összes jogok és így az esedékes bérek is a vásárlót illetik meg.

7. Az eladott ingatlanokat terhelő jelzálogos terhek a szerződés kiállítási napjától számítandó 60 nap alatt fognak telekkönyvileg eladott költségén kitöröltetni.

8. Az árvaszék az árverésen elérendő ajánlatokhoz kötve nincs és azok, vagy a 3566—1901. számú árverési hirdetmény alapján beérkezett zárt ajánlatok közül tetszése szerint azt fogadhatja el, melyet a kiskorú arra nézve legelőnyösebbnek tart, sőt jogában áll az összes ajánlatokat is visszautasítani.

9. Vevő az általa megvett ingatlant terhelő köz- és kir. adókat az örökvásári szerződés kiállítási napjától, valamint a szerződés kiállításával és a tulajdonjog bekebelezésével járó költségeket kiadásokat és a kirovandó vásári illetéket sajátjából köteles hordozni.

10. Ha az árvaszék által vevőnek elfogadott ajánlattevő az árverési feltételek bármely pontjának eleget nem tenne, az árvaszéknek joga van a vevő kárára és veszélyére újabbí árverést tartatni és ha az újabbí árverésen az ingatlan az elért vételárnál olcsóbban adatnék el, vevő bánatpénzének elvesztésén felül a különbözetért eladókkal szemben felelős leendő, a többlet vételárhoz pedig igényt nem tarthat.

11. Az árverés jogerőre emelkedése után a visszautasított ajánlattevők bánatpénze, az e tárgyban hozandó árvaszéki határozatban fog az ajánlattevőknek minden kamat nélkül vissza utaltatni és csak a vevőnek nyilvánított ajánlattevő bánatpénze fog visszatartatni.

Kelt Deésen, a vármegye árvaszékének 1901. évi május 9-én tartott üléséből.

Bokros Andor, s. k.
elnök.

Sz. 3508—901.

2—2(126)

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás következtében megüresedett macskamezői körjegyzői állásra pályázatot nyitok. Ezen állás évi javadalmazása a következő: 800 korona törzsfizetés, 120 korona lakbér, 80 korona iroda átalány, és 56 korona utazási átalány.

Pályázni óhajtok az 1883. évi I. t. cz. 6-ik §-ában előirt képesítettségi okmánynyal felszerelt kérvényüket f. évi **május hó 16-ig** küldjék be.

Magyar-Lápos 1901. évi április 26-án.

Vass Imre,
főszolgabíró.

Sz. 3413—1901.

2—2(125)

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás következtében megüresedett kápolnokmonostori körjegyzői állásra pályázatot nyitok. A körjegyző évi javadalmazása a következő: 800 korona törzsfizetés, 152 korona lakbér, 136 korona iroda átalány és 100 korona utazási átalány.

Pályázni óhajtok az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előirt képesítési okmánynyal felszerelt kérvényüket f. évi **május hó 15-ig** küldjék be. Magyar-Lápos, 1901. évi április 25-én.

Vass Imre,
főszolgabíró.

Sz. 5—1901. biz. jkvi.

2—2(123)

Árlejtési hirdetmény.

A Szolnok-Dobokavármegyei „Rudolf” kórház bizottsága, a kórház alább felsorolt szükségleteinek biztosítása céljából árlejtést hirdet a következő anyagi, fogyasztási és felszerelési cikkekre.

I. Csoport : Világítás.

Petroleum (közönséges és amerikai), lámpa (repcze) olaj, stearin és takaréky gyertya, lámpabél. Megjelölendő az egység ár. Bánatpénz 100 K.

II. Csoport : Fűtés.

Hasábos bukk tűzifa, köbméterekbe rakva s a kórház udvarán átadva. Megjelölendő az úrköbméterenkénti egység ár. Bánatpénz 140 K.

III. Csoport : Ágy és fehérneműek.

Férfi és női alsóruhák és lepedőknek való vászon. Minta melléklendő, egységár (á. m.) megjelölendő s e cikkek hazai származása igazolandó. Bánatpénz 100 K. Ajánlatot lehet tenni úgy az összes, valamint egyes csoportokra.

Versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy írásbeli zárt s egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatokat **f. évi május hó 25-ig** a „Rudolf” kórház bizottságához czimezve, a kórház igazgatóságához nyujtsák be. Csak azon versenyzők ajánlatai fogadtatnak el tárgyalás alapjául, kik a fent kitüntetett bánatpénzt készpénzben az ajánlat benyújtását megelőző napig a kórház pénztárába deponálták s az erről szóló elismervényt csatolják. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek, valamint a kórházi bizottság fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok felett szabadon rendelkezék. Közelebbi adatok naponta d. e. 9—12 óráig a kórház irodájában megtudhatók.

Deés, 1901 április hó 23-án.

A szolnok-dobokavármegyei
„Rudolf” kórház bizottsága.

Sz. 4664.

Szamosvölgyi vasút részvénytársaság.

Az 1894. évi XIII. törvénycikkkel kiadott egységesített engedélyokmány alapján alakult

„SZAMOSVÖLGYI VASÚT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

t. cz. részvényesei ezennel meghivatnak

az 1901. évi május hó 20-án délelőtt 11 órakor Deésen

a vasúttársaság hivatalos helyiségében tartandó

XXVIII-ik rendes közgyűlésre.**N a p i r e n d :**

1. Jelentés az 1900. évi üzleteredményről és az igazgatóság 1900. évi működéséről.

2. Az 1900. évről felállított zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és javaslat az üzleti feleslegnek hová fordítása iránt.

3. A felügyelő-bizottság jelentése az 1900. évi mérleg megállapításáról, valamint az igazgatóságnak az üzleti feleslegnek hová fordítása iránt tett indítványról.

4. Jelentés az alapszabályok 11. §-a alapján 1901. évben törlesztés alá jövő 35 darab elsőbbségi részvény kisorsolásáról.

5. A felügyelő-bizottsági tagok évi tiszteletdíjának megállapítása.

6. Az alapszabályok 40. §-a alapján 3 igazgatósági tag kilépése folytán üresedésbe jött két tagsági helynek választás útján való újolagos betöltése és a harmadik hely betöltetlenül hagyásának elhatározása.

7. Négy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.

A szamosvölgyi vasút részvénytársaság igazgatósága.

Kivonat az alapszabályokból.

28. §. Ötszáz frt névszerinti értékű részvények birtoka egy szavazatra jogosít. Minden ily szavazattal bíró részvényesnek joga van a közgyűlés tanácskozáisaiban személyesen vagy más szavazattal bíró részvényes, mint meghatalmazottja által részt venni és szavazatával élni.

A kormány által az 1880. évi XXXII. törvénycikk 2. §-a alapján s illetőleg a kir. postaigazgatás által az e részben kötött szerződés alapján átvett törzsrészvényeknek megfelelő szavazati jogot és pedig a nélkül, hogy a részvényeket letenni köteleztetnék, a pénzügyi és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által kiküldendő képviselők által mindaddig, míg az átvett részvények az államkincstár birtokában maradnak, olyképen fogja gyakorolni, hogy a kormány képviselőinek szavazata az illető közgyűlésben képviselt többi szavazatok felével felérőnek fog számbavétetni.

Egyébként azonban a szavazati jogok gyakorolhatására megkívántatik, hogy a részvények még le nem járt szelvényekkel, vagy pedig, hogy a 20. §. értelmében a részvény letéteményezéséről nyert elismervény legfeljebb 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztáránál vagy ezenkívül az igazgatóság által e célból kijelölt más helyeken letétesse.

Azon részvényeseknek, kik a fentebbi határozatok értelmében részvényeiket, illetőleg az elismervényt idejekorán letették, belépti-jegyül igazoló-jegyek adatnak.

E jegyekben a letéteményezett részvények és a letéteményezőt megillető szavazatok száma kitüntetendő. A letéteményezett részvények vagy elismervények a közgyűlés befejezéséig letétben maradnak.

30. §. Közgyűlésen a részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy ily meghatalmazásnál többet el nem vállalhat.

A meghatalmazás alakjára nézve szükséges, hogy a meghatalmazó aláírása vagy hitelesítve legyen, vagy hogy a meghatalmazási okmány két tanu által legyen aláírva.

Gyámság alatt állók, jogi személyek, hatósági, kereskedelmi vagy egyéb testületek, részvénytársaságok, községek, valamint olyanok is, a kik legalább 20,000 frt névértékű részvényeknek tulajdonosai, szavazási jogukat a közgyűlésen törvényes vagy rendszerinti képviselőik által gyakorolhatják, még akkor is, ha az utóbbiak maguk nem is részvényesek.

Az igazgatóság és a társulat tisztviselői az általuk letéteményezett és esetleg még letéteményezendő részvények alapján birt szavazási jogukat a közgyűlésen más ilyen joggal bíró részvényeshez hasonlóan gyakorolhatják.

A részvények csak a vasúttársaság központi főpénztáránál Deésen és „Schoeller és tsa. bankháznál Bécsben (Wildpretmarkt 10.) helyezhetők letétbe.”

Vagyon.	Számadási főzárlat 1900. évről.								Teher.
I. Az üzemben lévő régi vonalak befektetési költségei:	K.	f.	K.	f.	I. Alaptőke.	K.	f.	K.	f.
Építés, ebben a kiegészítési munkák . . .	12544479	26			a) Törzsrészcshényítőke 6085¾ darab à 1000 K.	6085750	—		
Forgalmi eszközök, ebben szaporítás . .	2819981	05			b) Elsőbbségi részvényítőke 17015½ drb à 1000 K.	17015500	—		
Leltári tárgyak	211229	16			c) Beváltott elsőbbségi részvényítőke . .	424000	—	23525250	—
Időközi kamatok	644028	84	16219718	31					
II. Kibocsátási költségek			3959683	79	II. Beruházások.				
III. A Beszterce—borgó-besztercei vonal létesítésével felmerült építési költségek			1837256	73	Üzleti pénzekből			120852	82
IV. Folyamatban levő építési beruházások.					III. Az építési számla előbbi évekből eszközölt beruházásokért tartozik .			304653	50
a) a deési Szamos-hid átépítése	186459	36			IV. Hitelezők.				
b) a Deés—zilahi és besztercei vonal hidjainak megerősítése	144655	98			a) folyószámla hitelezők	776668	09		
c) a Deés—zilahi és besztercei vonal felépítményének megerősítése	81814	34			b) biztosítékok, óvadékok	98820	—		
d) az állomási felvételi épületeknek bőví- tése	20179	09	433108	77	c) törzsrészcshény-tartalék (jegyzett, de ki nem váltott törzsrészcshényekért be- folyt részletek)	2843	32	878431	41
V. Az anyag- és nyomtatványkészlet értéke.					V. Elsőbbségi részvény szelvény hátralék.				
a) az anyagkészlet	205400	60			1900. év végével még beváltatlan elsőbbségi részvény szelvények			970	—
b) az anyagleltár részletének értéke . .	10160	70	215561	30	VI. Üzleti felesleg.				
VI. Pénztárak.					1899. évről	1545	01		
a) a központi főpénztár készpénz készlete	13936	37			1900. évről	693800	96	695345	97
b) az építési pénztár készpénz készlete	57570	52							
c) az állomási kezelési pénztárak készpénz készlete	37520	88	109027	77					
VII. Adósok és kölőnfélék.									
a) a régi vonal törzsrészcshényeseinek hátrale- lékos tartozásai	14455	17							
b) a II. alapszabály-függelék szerint be- ruházásokra engedélyezett tőkefel- emelésből rendelkezésre álló még ki nem bocsátott 1792½ drb elsőbbségi részvény	1792500	—	1806955	17					
VIII. Letételek			98000	—					
IX. Az üzlet adósainak tartozásai és kölőnféle átfutó számlák egyenlegei .			846091	86					
			25525403	70				25525403	70

Tartozik.				Üzleti számla 1900. évről.				Követel.				
Czím	Üzleti kiadások	K.	f.	K.	f.	Czím	Rovat	Üzleti bevételek	Apahida—besztercei és Deés—zilahi vonal		Beszterce—borgó-besztercei vonal	
		K.	f.						K.	f.	K.	f.
III	Igazgatási szolgálat kiadásai . .	136168	49			I.		Szállítási bevételek.				
IV—IX	Pályafentartási szolgálat kiadásai	179808	22				1	Személyek	430783	31	21506	61
XI—XIII	Forgalmi szolgálat kiadásai . .	167398	01				2	Katonai szállítmányok	36272	39	128	36
							3	Podgyász	12585	62	244	99
XVI—XIX	Vontatási és műhelyszolgálatok kiadásai	249261	16				4	Gyorsárú	17157	46	240	73
							5	Teherárú, állatok, katonai tárgyak és mellékletmények . .	839350	53	83243	39
XXI	Anyagszertári szolgálat kiadásai	3947	58						1336149	31	105364	08
XXII	Vasútvonalak és pályaudvarok üzletviteléért és használatáért fizetett összegek	73294	39			II.		Különféle bevételek,				
							6	b) A vonalon levő összes épületek bérbevételei	1846	—	21	60
XXIII	Tulajdonképen nem vasútüzemi és rendkívüli kiadások . . .	58402	03					c) Rakhelyek bérletéből folyó bevételek	7339	46	601	20
	Összes kiadások 1900. évben			868279	88		7	d) Föld s egyéb bérletek bevételei	2	—		
	1900. évi üzleti felesleg			693800	96		8	Forgalmi eszközök hasznóbére .	93185	61		
							14	Távírdai díjak	3754	37		
								Egyéb bevételek	13817	31		
									119944	65	622	80
				1562080	84			Összes bevételek 1900. évben	1456093	96	105986	88

Kiadások főösszege K. 868279-88
Üzleti felesleg 693800-96
Összesen . K. 1562080-84

Mindkét vonalról főösszeg K. 1562080-84

Az igazgató : Deés, 1901 április 19-én. A főkönyvelő :
MALÉTER ZOLTÁN, s. k. A SZAMOSVÖLGYI VASUT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG : BOROS ÖDÖN, s. k.
BR. BÁNFFY DEZSŐ, s. k. BOKROS LAJOS, s. k.

Jelen számadási főzárlat és üzleti számlát a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván, megvizsgáltuk és azt tőkéletesen rendben találtuk.
Deés, 1901 április 29-én.

A SZAMOSVÖLGYI VASUT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA :
BR. WESSELÉNYI BÉLA, s. k. DR. TORMA MIKLÓS, s. k. SVAICZER SÁNDOR, s. k. DR. HANKÓ ÖDÖN, s. k.
f. b. tag. f. b. tag. f. b. elnök. f. b. tag.